

CRIM I DESIG

Alain Guiraudie és un gran cineasta hedonista. A les seves pel·lícules la moral convencional sempre és posada entre parèntesis per permetre l'aparició d'una altra moral basada en la ruptura de les convencions sexuals i religioses. La seva pel·lícula més coneguda *El desconocido del lago -L'inconnu du lac-* mostrava les relacions sexuals explícites entre parelles d'homo-sexuals en una sola localització, al costat d'un riu. El cineasta li agrada filmar en plena natura des de la naturalitat, rebutjant tota mena de pudor en la seva mirada. En el cinema de Guiraudie no hi ha culpa, ni expiació, ni cap dels elements claus de la moral catòlica, només hi ha una llibertat de consciència guiada per la força d'un desig que sembla com si tot ho determinés. No és cap casualitat que Guiraudie, des dels seus inicis amb *Pas de repos pour les braves* (2003) intentés apropiarse cap a l'obra de Renoir, on el sentit dionisiac de l'existència és fonamental. Guiraudie filma sempre en paisatges rurals propers a Toulouse, convertint el seu univers en el paisatge de totes les ficcions. El director de *L'inconnu du lac*, proposa a *Misericòrdia* una altra de les possibles revisions de *Teorema* de Pier Paolo Pasolini situada al cor d'un entorn rural inspirat en una part de la novel·la escrita pel mateix Guiraudie titulada *Rabailaire*. *Teorema* explica la història del desconegut que penetra en el cor d'una família i destrueix totes les seves convencions. En el cas de *Misericòrdia*, premiada al Festival de Valladolid i aclamada per la crítica, la productora Andergraun Flms d'Albert Serra i Montse Triola són els coproductors internacionals.

A *Misericòrdia* ens explica la història de Jérémie, que havia treballat com a forner a Tolouse, que torna al poble de la seva infància per assistir a l'enterrament del seu antic patró. Al poble retroba dos dels seus amics d'infantesa, un dels quals és el fill de l'home mort. Jérémie deambula pels boscos del lloc, retroba altres amics, desperta gelosia de manera insospitada a l'entorn familiar i acaba essent desitjat per una part de la comunitat. Com el misteriós desconegut de *Teorema* de Pasolini, el desig marca la relació amb cadascun dels personatges amb què es creua. Després d'una forta discussió, Jérémie mata un dels seus amics, amaga el seu cos. A partir d'aquest moment la pel·lícula es converteix en el que podríem definir com

MISERICORDIA

França, 2024

Direcció: Alain Guiraudie

Guió: Alain Guiraudie
Intèrprets: Félix Kysyl, Catherine Frot, Jacques Develay

Durada: 102 min

Gènere: drama, thriller, intriga

Idioma: francès

Subtítols: castellà

un thriller rural amb ressonàncies no massa allunyades del cinema de Claude Chabrol. L'estructura de la pel·lícula ens porta a pensar que tot podria acabar derivant cap a una pel·lícula convencional d'investigació sobre un crim, si no fos perquè, tal com hem dit, els codis morals del cinema de Guiraudie són altres. La lògica de la moral social o religiosa no hi pot jugar cap paper. Al cineasta li interessa sobretot treballar el tema de la circulació del desig entre tots els personatges i com aquest altera les relacions humanes. Tots els personatges que surten en escena són gent que desitja, inclòs el vell capellà del lloc que té una vida sexual intensa. El crim acaba sent minimitzat moralment, encara que totes les proves cada cop són més evidents. La veritable qüestió de la pel·lícula no és altra que la de descobrir si veritablement serveix d'alguna cosa acusar un culpable, destruir la seva vida i si l'assassinat porta implícita l'existència del mal. La pel·lícula es pregunta si el món pot ser millor sense la víctima i si es pot viure al marge de l'angoixa que un acte criminal acaba generant dins de la consciència humana. La història negra de Guiraudie acaba adquirint lleus aires d'història turbulenta a la manera d'Alfred Hitchcock, fent que aparegui l'ombra de *¿Pero... quién mató a Harry?* i de *Yo confieso*, però amb la interferència iconoclasta del llegat de Pier Paolo Pasolini i de Jean Renoir.

Àngel Quintana

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona